

MTM3201

การเป็นผู้ประกอบการธุรกิจค้าสมัยใหม่

Entrepreneurship for Modern Trade Business

Panida Ninaroon

อาจารย์ ดร.พนิดา นิลอรุณ

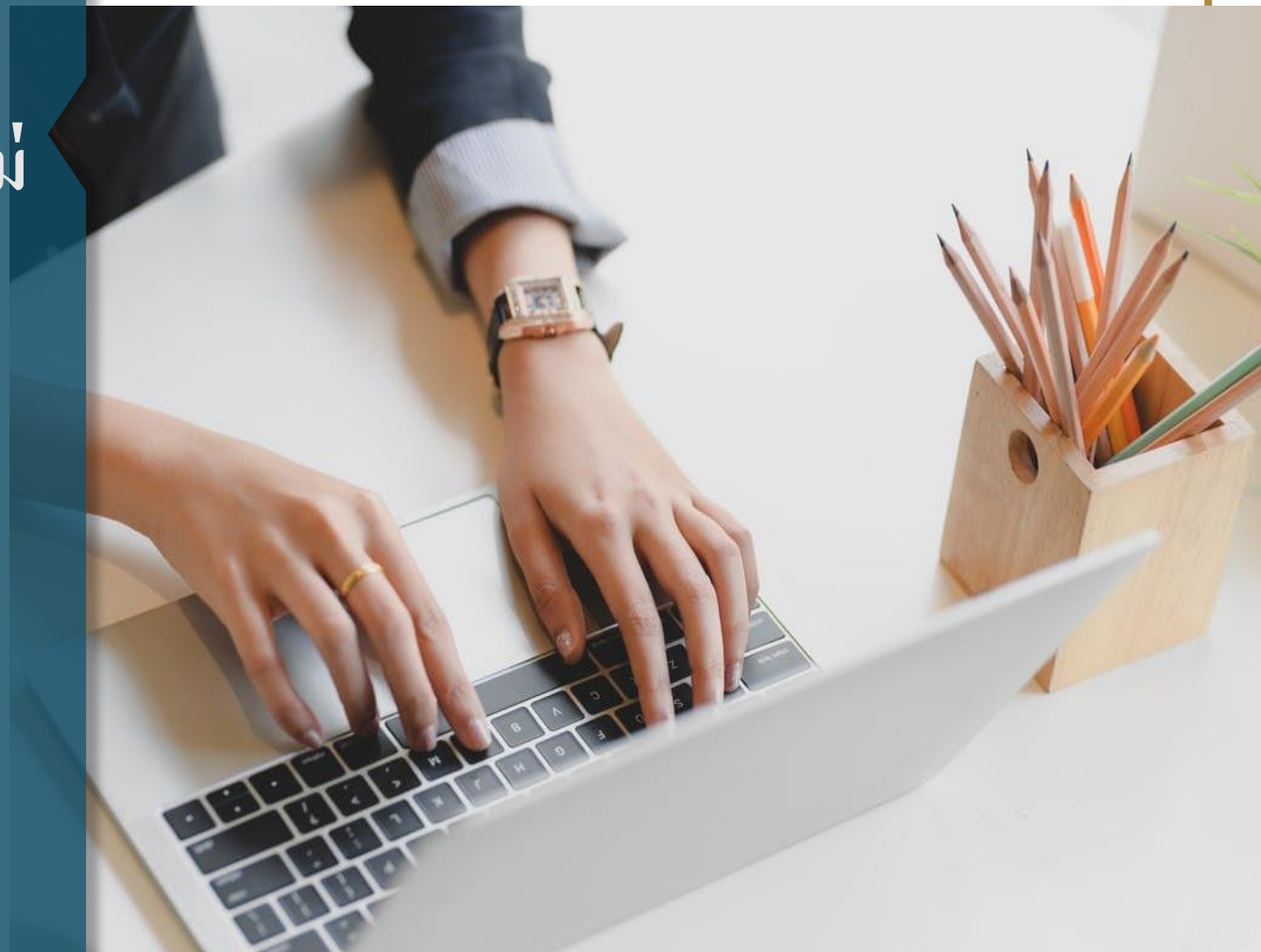
panida.ni@ssru.ac.th

Facebook.com/Panida Ninaroon

Twiter.com/Panida Ninaroon

06

บทที่ 6

การบริหารเงินทุน

การบริหารเงินทุน

การประกอบธุรกิจมีจุดประสงค์ขั้นต้นคือกำไรสูงสุดโดยการผลิตและจำหน่ายสินค้าและบริการ การดำเนินธุรกิจจำเป็นต้องใช้เงินทุน เริ่มตั้งแต่การหาซื้อที่ดิน การก่อสร้างโรงงานหรือร้านค้า ซื้อเครื่องจักรอุปกรณ์ในการผลิต ซื้อวัตถุดิบ จ่ายค่าแรงงานและค่าใช้จ่ายในการจำหน่าย เงินทุนที่ต้องการจะมากหรือน้อยขึ้นอยู่กับขนาดของธุรกิจ เมื่อธุรกิจนั้นมีกำไรมากควรจะมีการนำเงินไปลงทุนต่อ ผู้ประกอบการธุรกิจจึงจำเป็นต้องมีความรู้เกี่ยวกับเรื่องการเงินและการลงทุน

ทุนและประเภทของทุน

● เงินทุนคงที่ (Fixed capital)

ได้แก่ ทุนที่จำเป็นในการลงทุนสำหรับสินทรัพย์ถาวรที่ใช้ในการประกอบธุรกิจในระยะยาว เช่น ทุนสำหรับซื้อที่ดิน ซื้ออาคาร ก่อสร้างโรงงาน เครื่องจักรอุปกรณ์ต่างๆ รวมทั้งค่าตัดแปลง ซ่อมแซมตกแต่งอาคารต่างๆ เป็นต้น

● เงินทุนหมุนเวียน (Working capital)

ได้แก่ ทุนที่ใช้ในการดำเนินธุรกิจ รวมถึงสินทรัพย์หมุนเวียนที่สามารถเปลี่ยนเป็นเงินสดได้ในรอบการดำเนินงานธุรกิจนั้นๆ เงินทุนหมุนเวียน ได้แก่ ค่าเช่า ค่าซื้อสินค้า ค่าวัตถุดิบ ค่าจ้างแรงงาน ค่าภาษี ค่าขนส่ง ค่าประกันภัยค่าส่งเสริมการขาย ฯลฯ

การกำหนดเงินทุนคงที่หรือเงินทุนถาวร

เงินทุนที่ผู้ประกอบการต้องการย่อมแตกต่างกันไปตามลักษณะและขนาดของธุรกิจ รวมทั้งรูปแบบของการประกอบการด้วย หลักการต่างๆ สำหรับผู้ประกอบการที่อาจใช้พิจารณากำหนดเงินทุนถาวรมีดังนี้

● ประเภทของธุรกิจ

ธุรกิจอุตสาหกรรมต้องใช้เงินทุนถาวรมาก เพราะต้องจัดซื้อที่ดินตั้งโรงงานซื้อเครื่องจักร ซึ่งต่างกับธุรกิจการค้าที่ใช้เงินทุนถาวรมากกว่า

● เทคนิควิธีการผลิต

ใช้คนผลิตหรือเครื่องจักร ถ้าใช้คนผลิตอาจจะต้องลงทุนถาวรน้อยในระยะแรกอาจต้องมีค่าใช้จ่ายเพิ่มขึ้นในระยะยาว เพราะค่าแรงงานและค่าสวัสดิการต่างๆ สูงขึ้น ต่อไปอาจมีปัญหาแรงงานตามมา หากผลิตโดยใช้เครื่องจักร ระยะแรกต้องลงทุนถาวรสูงเพราะเครื่องจักรราคาแพงแต่ค่าใช้จ่ายระยะยาวน้อยกว่า ผู้ลงทุนต้องพิจารณาให้รอบคอบ

● ขนาดของธุรกิจ

มีขนาดเล็กหรือขนาดใหญ่ ขอบข่ายของการดำเนินธุรกิจกว้างขวางครอบคลุมเนื้อที่เพียงไร ถ้าเป็นธุรกิจขนาดใหญ่คงจะต้องใช้เงินทุนถาวรมากเป็นธรรมดา

● ลักษณะของสินค้าที่ผลิต

มีลักษณะแตกต่างกันไป การผลิตรถยนต์ทั้งคันโดยผลิตชิ้นส่วนทุกอย่างเอง ย่อมต้องใช้เงินลงทุนถาวรมากกว่าการประกอบรถยนต์ซึ่งส่วนใหญ่สั่งซื้อชิ้นส่วนจากที่อื่น การผลิตอาหารแช่แข็ง เช่น ไก่สดแช่แข็ง กับการผลิตน้ำตาลทราย จะเห็นได้ว่าแตกต่างกันมาก เงินทุนถาวรในการผลิตน้ำตาลทรายมากกว่าการผลิตไก่สดแช่แข็งเพราะต้องใช้เครื่องจักรมากกว่า เป็นต้น

การกำหนดเงินทุนหมุนเวียน

เงินทุนหมุนเวียนเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับการดำเนินธุรกิจ ลักษณะเฉพาะของเงินทุนหมุนเวียน คือ มีเงินเข้าออกอยู่ตลอดเวลา ผู้ประกอบการจำเป็นต้องมีเงินทุนหมุนเวียนอย่างต่ำที่สุดจำนวนหนึ่งเสมอ หากขาดเงินทุนหมุนเวียนธุรกิจจะชะงักหรือถึงขั้นปิดกิจการได้ สิ่งที่ต้องพิจารณาในการกำหนดเงินทุนหมุนเวียนมีดังนี้

- **ประเภทของธุรกิจ**

ธุรกิจอุตสาหกรรมใช้เงินทุนหมุนเวียนน้อยกว่าธุรกิจการค้า

- **เทคนิควิธีการผลิต**

การใช้เครื่องจักรผลิตจะใช้เงินทุนหมุนเวียนน้อยกว่าใช้คนผลิต

- **การหมุนเวียนของสินค้าที่ผลิตหรือจำหน่าย**

สินค้าที่ขายง่ายและรวดเร็วต้องใช้เงินทุนหมุนเวียนสูง

- **เงื่อนไขในการซื้อขาย**

เช่น ใช้ระบบเครดิตหรือไม่ ระยะเวลาของเครดิตยาวนานเพียงใด เป็นต้น

- **ความผันแปรในความต้องการสินค้าของผู้บริโภค**

ถ้ามีความผันผวนสูงต้องใช้เงินทุนหมุนเวียนสูง

- **ระดับของสินค้าคงคลังในแต่ละช่วง**

ถ้ามีมากต้องใช้เงินทุนหมุนเวียนมาก

แหล่งเงินทุน

เมื่อทราบความต้องการเกี่ยวกับทุนที่จะต้องใช้ในการลงทุนในระยะเริ่มแรกและทุนที่จำเป็นสำหรับใช้หมุนเวียนในการดำเนินธุรกิจแล้ว ผู้ประกอบการก็ย่อมต้องจัดหาทุนที่ต้องการมา ปกติแล้วจะแบ่งเป็น เงินทุนระยะสั้น ได้แก่ เงินทุนที่ใช้หมุนเวียนเงินทุนระยะสั้นอาจใช้เวลา 3 เดือน 6 เดือน หรือไม่เกิน 1 ปี แล้วแต่ลักษณะของธุรกิจ และอีกประเภทหนึ่งคือ เงินทุนระยะยาว ใช้ในการซื้อหรือจัดหาสินทรัพย์ถาวร เงินทุนระยะยาวต้องใช้จำนวนมากและไม่สามารถถอนคืนได้ในระยะเวลานั้นๆ

แหล่งเงินทุนระยะสั้น

เงินกำไรสะสม

เป็นเงินที่เก็บสะสมไว้หากมีมากพอโดยไม่จำเป็นต้องหาจากแหล่งอื่นก็นับว่าเป็นความสะดวกอย่างยิ่ง เพราะไม่ต้องเสียดอกเบี้ย

ธนาคารพาณิชย์

เงินกู้ที่ผู้ประกอบการอาจกู้จากธนาคารพาณิชย์แบ่งได้เป็น 2 ประเภท คือ เงินกู้ที่ไม่ต้องมีหลักทรัพย์ค้ำประกัน และเงินกู้ที่ต้องมีหลักทรัพย์ค้ำประกัน

เครดิตการค้า

เป็นการให้เครดิตหรือสินเชื่อระหว่างผู้ผลิตและผู้จำหน่าย ผู้ส่งสินค้ามาจำหน่ายที่มีฐานะมั่นคง เชื่อถือได้ ผู้ผลิตอาจให้เครดิตโดยส่งสินค้าให้ก่อนแล้วกำหนดให้ชำระภายหลัง

การใช้เอกสารเครดิต

เอกสารเครดิตที่ใช้กันมากในการหาเงินทุนระยะสั้น ได้แก่ การจ่ายตั๋วสัญญาใช้เงินให้ไว้แก่เจ้าหนี้หรือการจ่ายเช็คลงวันที่ล่วงหน้า ทำให้ลูกหนี้ชะลอการชำระหนี้ไปได้ระยะหนึ่ง

การกู้ยืมเงินโดยใช้สินค้าเป็นประกัน

ผู้ประกอบการค้าที่มีสินค้าอยู่ในคลังสินค้าอาจขอกู้เงินจากธนาคารโดยใช้สินค้าค้ำประกัน ธนาคารอาจขอให้นำสินค้าไปไว้ในคลังสินค้าของธนาคารหรือคลังสินค้าสาธารณะ

การตั้งวงแชร์

พ่อค้ารายย่อยหรือผู้ประกอบการบางคนไม่มีโอกาสกู้เงินจากสถาบันการเงินเพราะไม่มีหลักทรัพย์ค้ำประกัน หรือกู้เต็มอัตราแล้ว นิยมตั้งวงแชร์ขึ้นโดยตั้งตนเองเป็นนายวง (หรือเรียกว่าเท้าแชร์) แล้วชักชวนญาติพี่น้องเพื่อนฝูงและคนรู้จักมาร่วมเล่นด้วย

แหล่งเงินทุนระยะยาว

เงินทุนส่วนตัวของผู้เป็นเจ้าของเอง
ซึ่งอาจเป็นเจ้าของคนเดียวหรือผู้ถือหุ้น

เงินกู้จากสถาบันการเงินต่างๆ
เช่น บริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ ธนาคารพาณิชย์
บริษัทเงินทุน สถาบันการเงินของรัฐ

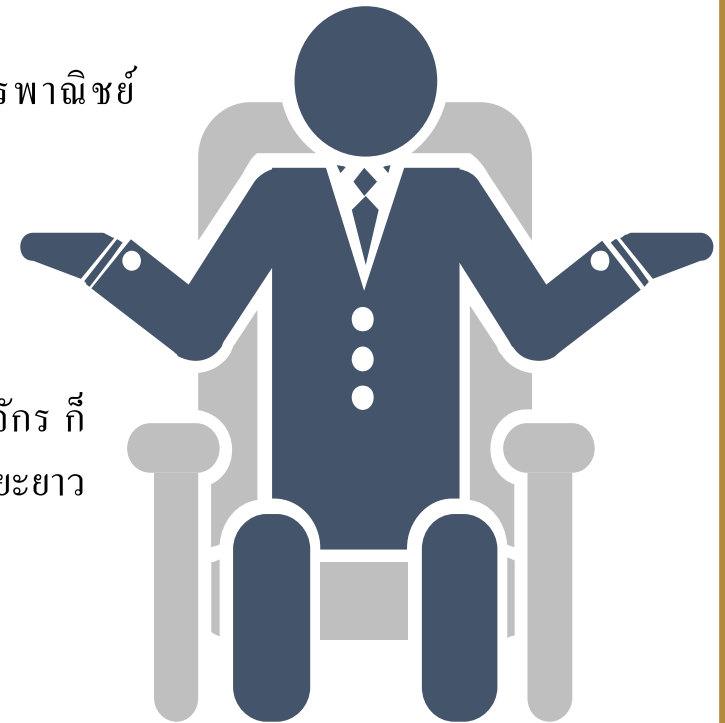
กำไรสะสม
ซึ่งเป็นการกักกำไรไว้ในแต่ละปีรวมกัน

การเข้าทรัพย์สินระยะยาว
แทนที่จะลงทุนซื้อที่ดิน โรงงานเครื่องจักร ก็
อาจใช้วิธีเช่า ทำให้ประหยัดเงินลงทุนระยะยาว
ได้

การขายหลักทรัพย์ต่างๆ
เช่น หุ้น (stock) และพันธบัตร
(bond)

การจัดการแหล่งเงินทุน

1) การกู้เงินจากธนาคาร

หลักเกณฑ์การพิจารณาของธนาคาร

โดยทั่วไปธนาคารทุกแห่งจะพิจารณาว่าผู้กู้คนใดหรือโครงการขอเงินกู้ใดสมควรได้รับการอนุมัติหรือไม่ ใช้หลัก 6C สำหรับการวิเคราะห์ดังนี้

1.1 Character – บุคลิกของผู้กู้

- การทำงานที่ทำอยู่จากอดีตถึงปัจจุบัน
- ฐานะทางสังคม
- ประวัติการชำระหนี้ที่มีอยู่เดิม
- ทัศนคติต่อชีวิตการทำงาน

1.2 Capacity – ความสามารถในการชำระหนี้

รายได้ ค่าใช้จ่าย นั่นคือ พิจารณาจาก งบกำไรขาดทุน ของกิจการ หรือของตัวผู้ขอเงินกู้เอง

1.3 Capital-ส่วนลงทุนของผู้ขอู้

ธนาคารจะพิจารณาให้กู้เงินต่อเมื่อผู้ขอู้เสนอโครงการธุรกิจที่ดี รู้จำนวนเงินหรือสัดส่วนในการลงทุนของผู้ขอู้ว่ามีจำนวนหรือสัดส่วนมากน้อยเพียงใด เพื่อจะได้เกิดความเชื่อมั่นว่าผู้ขอู้จะไม่ทิ้งสินทรัพย์แล้วปล่อยให้ธนาคารยึดไปเมื่อมีปัญหา

1.4 Collateral – หลักประกัน

ส่วนใหญ่มักใช้ที่ดินพร้อมสิ่งปลูกสร้าง หุ่นสามัญจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ บัญชีลูกหนี้การค้า การโอนสิทธิการเช่า การโอนสิทธิการรับเงิน เป็นต้น

1.5 Condition – เงื่อนไขการชำระหนี้

เงื่อนไขการชำระหนี้ให้แก่ธนาคารปกติมีความยืดหยุ่นได้มาก ผู้ขอู้เงินควรติดต่อกับธนาคารขอยืดหยุ่นได้ตามความสามารถของตน

Country-สภาพเศรษฐกิจและนโยบายของรัฐบาล

สภาพเศรษฐกิจ สังคม การค้าต่างประเทศ ตลอดจนนโยบายของรัฐบาลจะส่งผลกระทบต่อ C ทุกตัวที่กล่าวมา เช่น ระบบการปกครองประเทศ นโยบายกีดกันการค้า สภาพเศรษฐกิจชะลอตัว เป็นต้น

2) การขายหุ้นกู้

เมื่อบริษัทต้องการขยายกิจการหรือเงินทุนจำนวนมาก มักใช้วิธีการจำหน่ายหุ้นทุนมากกว่าวิธีอื่น แต่บางบริษัทอาจใช้วิธีจำหน่ายพันธบัตรหรือหุ้นกู้ ข้อแตกต่างที่สำคัญระหว่างหุ้นทุนกับพันธบัตรหรือหุ้นกู้มีดังนี้

หุ้นทุน	พันธบัตรหรือหุ้นกู้
1. หุ้นทุนแสดงหลักฐานการเป็นเจ้าของ	1. หุ้นกู้แสดงหลักฐานการเป็นเจ้าหนี้
2. หุ้นทุนไม่มีวันครบกำหนด	2. หุ้นกู้ระบุวันครบกำหนดไถ่ถอน
3. หุ้นทุนไม่ได้กำหนดไว้ว่าจะได้รับเงินปันผล	3. หุ้นกู้จะได้รับดอกเบี้ยแน่นอนเสมอไป
4. หุ้นทุนมีสิทธิออกเสียงในการดำเนินกิจการ	4. หุ้นกู้โดยทั่วไปไม่มีสิทธิออกเสียง

3) การขายหุ้น

วิธีหนึ่งที่บริษัทใช้ในการจัดหาทุนระยะยาวคือการขายหุ้น หุ้นที่ออกจำหน่ายอาจกำหนดมูลค่าหรือไม่ได้กำหนดราคาตามมูลค่าก็ได้ มูลค่าที่พิมพ์ไว้ในใบหุ้นเรียกว่าราคาตามมูลค่า (par value) หรือ ราคาพาร์ หรือ ราคาที่ตราไว้ โดยปกติแล้ว บริษัทจะไม่ขายหุ้นในราคาต่ำกว่ามูลค่าที่ตราไว้ในใบหุ้น แต่อาจขายในราคาเท่าที่ตราไว้หรือสูงกว่าราคาที่ตราไว้ในใบหุ้นได้ในกรณีที่ไม่มีราคาระบุไว้ในใบหุ้น เราเรียกหุ้นประเภทนี้ว่า หุ้นที่ไม่มีราคาตามมูลค่า

หุ้นสามัญ (Common stock)

หรือหุ้นทุนสามัญหรือหุ้นเรือนหุ้นคือหุ้นที่บริษัทแบ่งทุนออกเป็นหุ้น หุ้นละเท่าๆ กัน อาจมีราคา 5 บาท 10 บาท หรือ 100 บาท ผู้ถือหุ้นจะได้รับเงินปันผลเป็นการตอบแทนการลงทุนหากบริษัทนั้นมีกำไร

หุ้นบุริมสิทธิ (Preferred stock)

เป็นหุ้นที่ให้สิทธิผู้ถือหุ้นเหนือหุ้นสามัญในทรัพย์สินของบริษัท เช่น มีสิทธิได้รับเงินปันผลในอัตราแน่นอนตามที่กำหนดไว้ร้อยละ 5 หรือร้อยละ 7 ก่อนหุ้นสามัญเมื่อเลิกบริษัทจะได้รับเงินคืนก่อน

4) การขายพันธบัตร

การขายพันธบัตรหรือขายหุ้นกู้ คือ การกู้ยืมเงินจากประชาชนนั่นเอง โดยบริษัทออกพันธบัตรซึ่งสัญญาว่าจะจ่ายดอกเบี้ยให้ตามอัตราที่กำหนดในแต่ละปี และจ่ายเงินต้นคืนเมื่อครบกำหนดเวลา

ข้อดี

ไม่มีผลกระทบต่อกระเทือนในการบริหารงาน เพราะผู้ถือพันธบัตรไม่มีสิทธิในการลงคะแนนออกเสียง ดอกเบี้ยที่จะต้องจ่ายถือเป็นค่าใช้จ่ายในการคำนวณภาษีเงินได้ การจำหน่ายพันธบัตรไม่ทำให้ส่วนของผู้ถือหุ้นสามัญน้อยลงเพราะไม่มีการออกหุ้นใหม่เพิ่มขึ้น

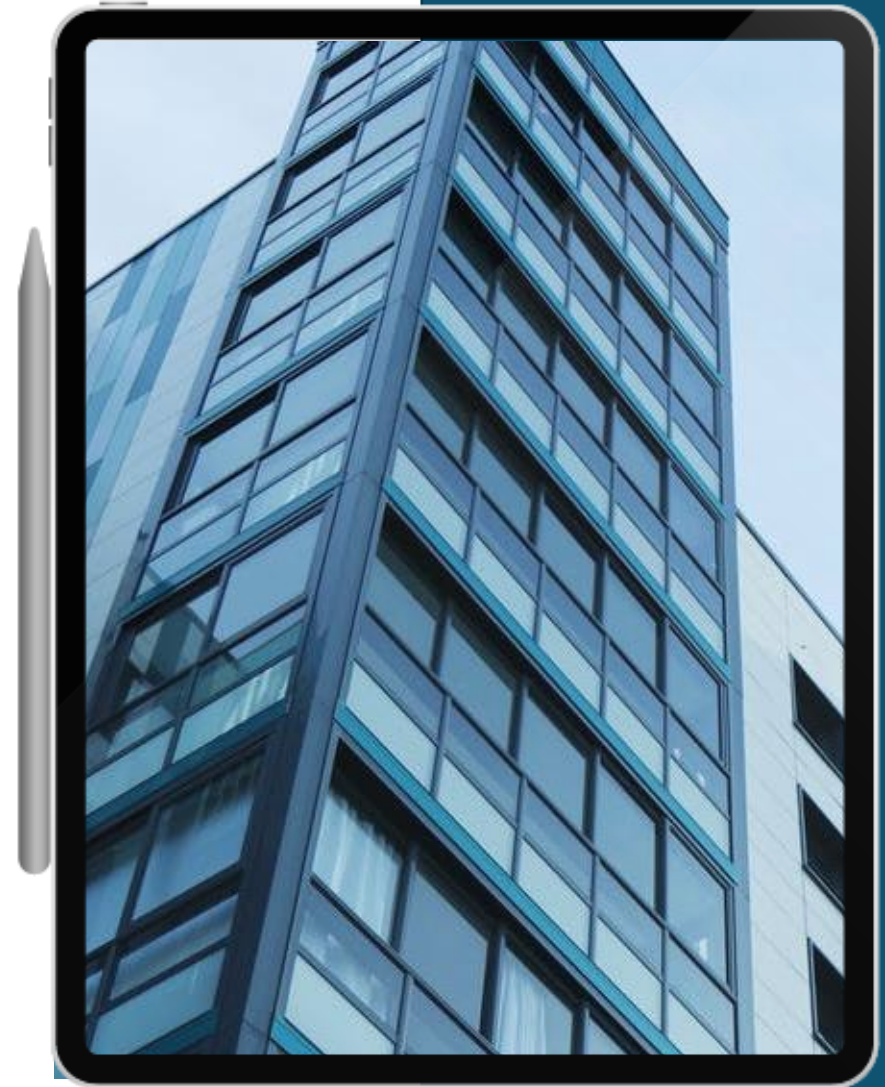
ข้อเสีย

ผลเสียที่อาจจะตามมาคือจะต้องมีการจ่ายชำระคืนเงินต้นและดอกเบี้ย ซึ่งอาจเป็นภาระทางการเงินในช่วงที่ บริษัทมีกำไรน้อยหรือไม่มีกำไร

บทสรุป

การประกอบธุรกิจทุกประเภทต้องมีการลงทุน ทูน่าในที่นี้ไม่ได้หมายถึงเฉพาะเงินสดเท่านั้น แต่หมายถึงทรัพย์สินต่างๆ รวมทั้งเครดิตต่างๆ ที่นำมาใช้ในการประกอบธุรกิจด้วย ทูน่าแบ่งออกเป็น เงินทุนคงที่และเงินทุนหมุนเวียน เงินทุนคงที่ได้แก่ ทูน่าสำหรับใช้ซื้อที่ดิน อาคาร โรงงาน เครื่องจักร และอุปกรณ์ต่างๆ เป็นการลงทุนระยะยาวเงินทุนหมุนเวียน ได้แก่ ทูน่าที่ใช้สำหรับดำเนินการ เช่น ค่าเช่าค่าจ้างแรงงาน ค่าภาษี ค่าซื้อสินค้าหรือวัตถุดิบ ค่าขนส่ง เป็นต้น การกำหนดปริมาณของเงินทุนที่ใช้ว่ามากน้อยเพียงใดขึ้นอยู่กับประเภทและขนาดของธุรกิจ เทคนิควิธีการผลิตหรือการค้า ลักษณะสินค้าที่ผลิต สำหรับเงินทุนหมุนเวียนจำเป็นต้องมีอย่างเพียงพอ หากขาดเงินทุนหมุนเวียนธุรกิจอาจจะจุกจิกหรือถึงขั้นปิดกิจการได้

แหล่งเงินทุน หมายถึงแหล่งที่ผู้ประกอบการอาจติดต่อขอกู้เงินมาลงทุนได้ โดยทั่วไปจะแบ่งออกเป็นแหล่งเงินทุนระยะยาว แหล่งเงินทุนระยะสั้น ได้แก่ เครดิตการค้า ธนาคารพาณิชย์ การใช้เอกสาร เครดิตการกู้ยืมเงินโดยใช้สินค้าเป็นประกัน และการตั้งวงเชรค์ สำหรับแหล่งเงินทุนระยะยาว ได้แก่ สถาบันการเงินต่างๆ และการจำหน่ายหุ้นและพันธบัตร

The background of the image is a soft-focus photograph of a stack of books. A pen is resting on the top book. The overall color palette is warm and muted, with shades of beige, cream, and light brown. A white rectangular box is centered over the image, containing the text "Thank you" in a dark blue serif font. The box is framed by two thin, horizontal gold lines.

Thank you